

першочергового джерела, а не допоміжного індексу, варто було б і тут усі фітоніми подати з наголосами. Це підсилює вагу для широкого читачького загалу саме українського входу до ботанічної номенклатури. Кожна назва в українській частині завдяки цьому поставала б як самодостатня.

Усі висловлені міркування й побажання виникли в мене саме в процесі активного використання словника Юрія Кобова. Вони спричинені прагненням звернути увагу автора на можливості зробити його глибоку й продуману працю ще досконалішою й доступнішою для різної читачької аудиторії. Вихід «Словника українських наукових і народних назв судинних рослин» Юрія Кобова у світ – це не лише данина пам'яті всіх, хто збирав і опрацьовував українську ботанічну лексику та виробляв українську наукову ботанічну номенклатуру, а й важливий і перспективний внесок до сучасного українського професійного лексикону. Я глибоко переконана в потребі дальшого серйозного аналізу та обговорення здобутків праці Ю. Кобова. Вона виразно окреслила гострі, невідкладні проблеми та завдання націоналізації нашого професійного лексикону, закономірність у процесі його критичного перегляду повернення до власних номінативних ресурсів української мови.

Євген Мейнарович, к. ф.-м. н. *

голова Київського осередку
Українського термінологічного товариства (Київ)

ВАГОМИЙ ВНЕСОК ДО УКРАЇНСЬКОГО ЛЕКСИКОГРАФІЧНОГО ДОРОБКУ

Минулого року відбулася лексикографічна подія, яку наша термінознавча спільнота за браком інформації досі не оцінила. Ідеться про *“Словник українських наукових і народних назв судинних рослин” Юрія Кобова* (“Наукова думка”, 2004, 800 с.). Вихід друком таких словників, на жаль, поки що не є подією пересічною чи буденною в нашій термінографії. Насправді, це взагалі лише другий за всю її

* © С. Мейнарович, 2005

історію (після “Мінералогічного словника” Є. Лазаренка та О. Винара, що вийшов друком 1975 року й натеper є безперечним бібліографічним раритетом) словник, що є засадничим у своїй галузі й закладає підвалини майбутніх різноманітних словників та довідників на цю тему. Нам катастрофічно бракує видань, де можна дістати вичерпну довідку з конкретного питання, буди певним, що до інших довідників звертатися не треба. Такі видання, забравши значну частину життя, безліч часу, нервів, здоров’я укладачів, дають змогу наступним генераціям користувачів заощадити свій час, маючи надійне й повне джерело інформації, до якого практично мало що можна додати.

Словник Ю. Кобова приречений стати засадничим довідником з української ботанічної номенклатури, що ним можуть користуватися й фахові біологи, і природничники, що працюють у дотичних галузях; і освітяни, викладачі, студенти, вчителі, і широкий загал аж до письменників, яким можуть стати в пригоді напівзабуті чи зовсім зниклі з ужитку народні назви рослин, що й самі рослини не всі збереглися донині. Ю. Кобів прискіпливо й критично опрацював і зібрав докупи відомості з усіх можливих джерел – словників, термінознавчих праць, наукових монографій, підручників з біології, мовознавчих розвідок тощо – від найдавніших до сучасних. Розкидану й безсистемну масу даних він упорядкував і подав користувачеві у формі, найзручнішій з огляду на пошук і оптимальній під кутом зору обсягу. Наявність українського покажчика (з латинськими відповідниками) до основної латинсько-української частини дає користувачеві змогу самому визначитися – чи обмежитися коротенькою довідкою щодо конкретної назви рослини, чи звернутися до основної частини й дістати вичерпну інформацію щодо цієї та споріднених назв із посиланням на джерела, ареали поширення, діалектні відмінності, специфіку місцевої вимови тощо.

Сам перелік назв деяких рослин сягає багатьох десятків. Читач-небіолог з подивом дізнається, що різні назви, відомі з літератури, стосуються тієї самої рослини, має змогу наочно пересвідчитися в словотворчій гнучкості української мови, може порівняти відомі тепер моделі термінотворення з народними, поширеними більшою чи меншою мірою.

Користь видання з погляду читача-біолога оцінювати тут не буду, мене це видання цікавить насамперед як термінознавця. Гадаю, ботаніки ще скажуть своє слово, можливо, зроблять зауваги щодо

вдосконалювання наступних видань. Напевне, варто доповнити словника назвами грибів, водоростей тощо, аби дістати повного довідника з української ботанічної номенклатури, що містив би й нормативні, і народні назви. З погляду словникаря вважаю, що титанічна праця автора варта найвищої оцінки.

Безперечно, цього словника треба перевидати якнайбільшим накладом, щоб ним могло користуватися не лише вузьке коло фахівців (наклад –500 примірників!), а й усі, кого це цікавить, – від школяра, що ледве навчився читати, але вже хоче знати щось про зелене розмаїття навколо себе, до науковця, якому треба швидко дістати потрібну інформацію з надійного джерела, що на нього можна покластися, не перевіряючи, чи все там правильно. На жаль, таких засадничих вичерпних видань нам гостро бракує. Сподіваюся, наступного термінологічного словника, що буде віхою в нашому термінознавчому доробку, не доведеться чекати ще тридцять років.

Олена Годор, к. ф. н.*

Національний університет
“Києво-Могилянська академія” (Київ)

**РЕЦЕНЗІЯ НА “АНГЛО-УКРАЇНСЬКИЙ ТЛУМАЧНИЙ
СЛОВНИК ЕКОНОМІЧНОЇ ЛЕКСИКИ” А. ШИМКІВ
(ВИД. ДІМ “КИЄВО-МОГ. АКАД.”, 2004)**

Якісні зміни, глибокі перетворення української економіки в результаті здійснення економічних реформ, переходу до економіки ринкового типу потребували відчутних змін і доповнень у мові, якою послуговуються економісти, господарники, підприємці та усі, хто причетний до економічної діяльності. Відповіддю на цей виклик часу була поява словників, що побачили світ у 90-х рр. минулого століття. Вони відрізнялися обсягом і галуззю економіки, до якої має стосунок словниковий фонд цих глосаріїв. Незважаючи на гостру потребу в таких виданнях, попит українського споживача (крім перерахованих вище, можна долучити й студентів, аспірантів економічних спеціальностей,

* © О. Годор, 2005